

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. II. Referuntur ac expenduntur fundamenta Adversariorum cm
responsionibus, & conclusione super ijs reflexivâ-

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

propter ad vestram Apostolicam Sedem, Beatissime Pater, referre dignum censuimus quedam, que nuper in nostra contigit tractari presentia. Quae quoniam & nobis, & multis Religiosis, & sapientibus viris rationabiliter acta visa sunt, vestrae serenitatis expectant comprobari iudicio, simul & auctoritate perpetuo roborari.

83. Potho Presbyter Prumiensis de statu domus Dei lib. 3. Hoc namque privilegium, inquit, B. Petro Apostolorum Principi caelesti decreto principaliter traditum atque firmatum, sancti Patres cum magna veneratione suscipientes, atque sanctam Romanam Ecclesiam servantes; tam in Generalibus Concilijs, quam & in ceteris scripturis, & gestis suis, universalem Matrem appellaverunt, & sicut ejus documenta in confirmatione fidei, & eruditione sacrae Religionis, ita ejus etiam iudicia suscepimus in hoc consentientes, & quasi uno spiritu, & una voce concordantes, omnes majores res, & praecipua negotia, nec non omnium Ecclesiarum iudicia ad eam quasi ad Matrem & Caput debere referri, ab ea nunquam appellari, iudicia ejus à nemine retractari, aut refoeli debere, vel posse.

84. Praeverat illi ejusdem Monasterij Abbas Regino, qui longè antea scripserat in Chron. ad annum 877. quod jam supra retulimus; scilicet stultitia quidem elogio denotandi, qui illam Petri Sedem aliquo pravo dogmate fallere posse, arbitrati sunt, quae nec se seseclit, nec ab aliqua heresi falli potuit.

S. II.

Referuntur ac expendantur fundamenta Adversariorum cum responsionibus, & conclusione super ijs reflexivâ.

ARGUMENTUM I. Adversariorum.

Petitum ex necessitate Conciliorum Oecumenicorum ad consummatam in rebus fidei decidendis infallibilitatem obtinendam.

85. SI namque solus Pontifex obtineret hanc infallibilitatis praerogativam, ita ut absque ullo erroris periculo posset fidei controversias ultimâ definire, Concilia sanè Oecumenica vel inutilia forent, vel saltem non necessaria ad dirimendas circa fidem controversias, cujus tamen contrarium exhibet praxis sanctae Ecclesiae, secundum quam ipsimet etiam Pontifices, nec non Imperatores, unâ cum totius Christiani orbis Episcopis, noscuntur nullis pepercisse seu laboribus, seu impensis, ut in eum finem celebrarentur Concilia Oecumenica.

Responsio.

86. Auctor de libertatibus Ecclesiae Gallicanae cit. lib. 7. cap. 14. à n. 2. respondet, distinguendo imprimis inter utilitatem Conciliorum Oecumenicorum, & eorundem necessitatem ex ipsa natura rei, de qua agitur, vel ex conditione hominum, de quibus tractatur, resultantem. Neque verò in dubium vocari potest, Conciliorum praesertim Oecume-

nicorum utilitatem esse permaximam, neque ambigere licet, esse necessariam ad frangendam haereticorum pertinaciam; sed utrum ad iudicij omnimodam & consummatam in rebus fidei certitudinem ipsi opus merito hic pensanda occurrat quaestio. Auctore expressa.

Inprimis igitur, cum Summus Pontifex in rebus fidei decernendis teneatur eam impendere curam, & sollicitudinem, quam requirit negotij gravitas, & patitur rerum status, non Scripturas duntaxat, sed traditiones scrutando, nulla profectò est convenientior assignantia veritatis ratio, quam si totius orbis Christiani Episcoporum sententia requiratur, ac singularum Ecclesiarum traditiones, & singulorum Pastorum sententiae inter se conferantur. Itaque quantum commode fieri potest, non est praetermittenda ea invelliganda veritatis via, quae utinam semper praesto esset. Illam suo exemplo primus Pontifex Petrus praemonstravit.

Etenim quavis B. Petrus, cum loco proditoris Iudae substituendus esset alius, qui Apostolico fungeretur officio, potuisset cum eligere; tamen praerogativa ac prudentia non solum alios Apostolos, sed etiam reliquos fideles congregatos, electionis participes effecit; ut observat S. Ioannes Chrysostomus hom. 3. in act. Apost. ubi post haec verba: Viri fratres, oportet eligere vobis; addit: Multitudini permittit iudicium, simul eos, qui eligebantur, reddens reverendos, & seipsum liberum ab invidia, similitateque, quae poterat à caeteris oboriri. Nam & semper ingentia gignit mala. Et infra: An non licebat ei eligere? licet, & quidem maxime. Verum id non facit, ne cui dederetur gratificari... Caeterum sententiam ipse protulit, sed hanc quoque declarans, suam non esse, sed è supernis profectam, juxta Prophetiam, Itaque recitator sui, non praceptor.

Natura pares nos gignit; peccatum ad ambiendum praerogativa alijs, & in alios, in Principatum impellit: ut etiam inter Apostolos fuerit contentio, quis eorum videretur esse maior, quod dissidium noluit Christus componere, assignato unicuique suo ordine, sed potius praescriptâ humilitatis formâ, ut quisque alteri se supponere contenderet. Qui maior est in vobis, fiat sicut minor, & qui praesertit, sicut ministrator Lucae 22. v. 26. Quam ob rem excepto Petro, quem alijs praeposuit, nullum inter eos potestatis discrimen constituit. Itaque ut levius sit subjectionis ac obedientiae jugum, communi concordia, ac regiminis suavitati expedit, ut rectores, quae propriae auctoritate efficere possent, communi subditorum consilio exequantur. Nihil mirum, si in Christi familia, in qua pax summa & humilitas tantò profundior, quantum quis altiori eminet dignitate, vigere debent, Romanus Pontifex cum fratribus suis communi sententia, quoties, & quantum commode potest, graviora Ecclesiae negotia gerere studeat, etiam si solus posset.

Praeterea, qui ad Concilia accedunt, vel fideles sunt, vel haeretici: si fideles, in invitum non tantum de veritate, quae forte ipsi

erat occulta, sed etiam de causis, ac rationibus, ut juxta preceptum Apostoli sint parati semper ad satisfactionem omni poscenti rationem de ea, quae in ipsis est. *1. Petri 3. v. 14.* Cūque ex cunctis orbis Christiani paribus aliquis in Concilijs Oecumenicis interfuit; in omnem terram exiit sonus eorum, & in finibus orbis terra verba eorum. Hæretici autem contrācuntur ab omnibus, disjunctantur ab omnibus, *1. Corinth. cap. 14. v. 24.* Et vel convertuntur, vel confunduntur, & à Christi grege separantur, ne alios secum in ruinam trahant, ut pluries in Concilijs factum legimus.

21. Frequenter enim non de dogmate ipso, sed de personis ferendum est iudicium, & ne qua super sit iniustitia, vel obreptionis suspicio, aut prætextus, examinanda est illorum doctrina, audiendæ rationes, colligendæ suffragia, ut & procedendi ratio, & Senatorum numerus, ac Senatûs dignitas, & majestas obstruant os loquentium iniqua, cujus diligentia tunc major est necessitas, cū hæretici, vel Sæctorum numero, vel potentia sæculari, vel aliâ quâpiam autoritate pollent. Ideo Adrianus II. *epist. 2. ad Basilium Imperatorem* scribebat. Volumus ergo per vestra pietatis industriam numerosum celebrari Concilium, cui nostri quoque Ministri præfidentes, & culparum, personarumque differentias liquido cognoscetes, juxta quod in mandatis acceperunt, singulorum liberè discretionem exerceant; in quo videlicet sacro cœtu execrandi vanitatis Concilij, quod adversus Sedis hujus actum est profusus injuriam, cuncta decernimus exemplaria profusus à possessoribus suis ablata, in mediumque delata, contemplantibus cunctis, igni cremari, nec superesse apud quemlibet ex his omnibus saltem unum apicem, nisi forte quis totius Clericatus, imò totius Christiani nominis dignitate anathemate percussus carere voluerit, &c.

22. Circa dogma etiam, quamvis certum sit, aliquâ interdum utendum est oeconomia, ut libenti us recipiatur; quæ quatenus adhibenda sit, in plurimorum Cœtu facilius agnoscitur. Ita in Concilio Jerosolymitano, quod *Act. 15.* describitur, licet B. Petrus suâ sententiâ veritatem certò assecutus fuisset; scilicet non esse circumcidendos, qui ad fidem convertebantur; Quid tentatis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum, quod neque Patres nostri, neque nos portare potuimus? tamen S. Jacobus huic sententiæ addidit: Scribendum, ut abstinerent se non solum à contaminationibus simulacrorum, & fornicatione, sed etiam à suffocatis & sanguine; nimirum, ne, si Moysi, qui maximo ubique ab aliquibus in honore habebatur, lex tota statim rejiceretur, multi ejus veneratores à suscipienda Christi fide retardarentur, quod temperamentum omnibus placuit. Licet Petrus à Deo electus esset, ut per os ejus audirent Gentes verbum Evangelij, & crederent; tamen ad controversiam, quam solus potuisset definire, suavius & convenientius componendam, Concilium haberi consensit. Verum se aliorum consilio non omnino indigere ad assequendam veritatem fidei, latis indicavit, dum primus sententiam

ferens, illam ad eod indubitam habuit, ut illi sine tentatione Dei contradici non posse intrepide affirmavit: *Nunc ergo, quod tentatis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum? &c. Act. 15.* Quod verò à S. Jacobo additum est temperamentum, eod partim lumine naturali notum, partim importarium, & prudentiale.

23. Qui autem Summi Pontificis iudicium à deo minoris faciunt, quia non ita suscipitur ab omnibus, ut aliqui, vel etiam multi non repugnent, & Concilium Generale postulent, non advertunt, similiter Ecclesie universæ sententiam contemni. Sunt enim innumerati hæretici, qui Ecclesie Catholice sensui repugnant. Imò in hoc sunt hæretici. Atque si quis attentè consideret res in Concilijs Generalibus tractatas, comperiet, eas plerumque ad eod fuisse dubias, ut Patres ad hæreticorum voces, tanquam blasphemias execrandas inhorruerint, aliquando etiam aures oclulerint, ne vel audita impietate polluerentur. Hæreticorum illud est ingenium, ut & Summi Pontificis, & Concilij, & Ecclesie universæ doctrinam aliquando fraudulenter eludant, & occultè rejiciant, aliquando vi aperta impetant, & impugnent, quod nihil ejus veritati, ac certitudini detrahit.

24. Quam ob rem sæpe significarunt Summi Pontifices ad Concilia Generalia scribentes, se non doctrinam eorum examini subijcere, sed tanquam indubitam ab omnibus recipiendam eorum operâ optare. Hoc testatur Commonitorium Papæ Caeslini Episcopis & Presbyteris euntibus ad Orientem, supra citatum. Eod etiam pertinent hæc S. Leonis verba in *epist. ad Concilium Chalcedonenle*: *Nunc in vicarijs meis adsum, & jam dudum in fidei Catholice prædicatione non desum; ut, qui non potestis ignorare; quid ex antiqua traditione credamus, non possitis dubitare, quid cupiamus. Unde fratres charissimi, rejectâ penitus audaciâ, disputandi contra fidem, vana errantium infidelitas conquiescat, nec liceat defendi, quod non licet credi; cū secundum Evangelicas auctoritates, secundum Propheticas voces, Apostolicamque doctrinam, plenissimè, & lucidissimè per litteras, quas ad B. Memoriam Flavianum Episcopum misimus, fuerit declaratum, quæ sit de Sacramento Incarnationis Domini nostri Jesu Christi pia ac sincera confessio.*

25. In *epistola 1. S. Agathonis ad Imperatores Constantinum, Heraclium, & Tiberium*, quæ lecta est in *actione 4. Concilij sexti Generalis* plurima sunt, quæ iudicium Romani Pontificis ut certissimum à Concilijs Generalibus recipi docent. Ejusmodi sunt ista: *Cujus (Petri) annitente præsidio, hæc Apostolica e jus Ecclesia nunquam à via veritatis, in qualibet erroris parte flexa est, cujus auctoritatem, ut pote Apostolorum omnium Principis, semper omnis Catholica Christi Ecclesia, & universales Synodi fideliter amplectentes, in cunctis seculis sunt.*

26. *Adrianus I. eodem constantia scribit epist. 2. ad Tarasium Patriarcham Constantinopolitanum. Sed vestra sanctitas, inquit, eisdem pissimis Imperatoribus & triumphatoribus alacriter suggerat, ut inprimis Pseudosyllogus (id est, falsus*

falsus Cœtus, seu Conventus) ille, qui sine Apostolica Sede inordinatè, & in syllogisticè factus est adversus venerabilium Patrum traditionem contra Divinas imagines anathematizetur, presentibus Apochrisarijs nostris, & omne zizanum eradicitur ab Ecclesia, & Domini nostri Iesu Christi sermo compleatur; quia portæ inferi non prævalent adversus eam: Et rursus: Tibi dabo claves Regni cælorum, & quæcunque solveris super terram, erunt soluta & in cælis.

27. Non soli Pontifices supremam hanc auctoritatem tribuerunt. S. Flavianus Constantinopolitanus episcopus, ad S. Leonem, quæ refertur in actis Concilij Chalcedonensis part. 1. num. 4. solam S. Leonis auctoritatem sufficere affirmat ad extinguendam Eutychetis hæresim absque convocatione Concilij Generalis. Itaque Chalcedonense, quod postea fuit habitum, necessarium non fuisset, nisi hæresiarcha ille ope Dioscori Patriarchæ Alexandrini, & Crylaphij Theodosij Iunioris Imperatoris Evnuchi ope, Episcopus in latrocinio Ephesino ad duas partes viarmatâ traxisset, aut in exilium mittendos curasset, quod horrendam in Ecclesia Orientali pepererat confusionem. Similes causæ, non autem incertitudo iudicij Summorum Pontificum in causis fidei, aliorum Conciliorum Generalium celebrandorum necessitatem induxerunt. Sunt autem hæc S. Flaviani verba in epistola prædicta: *Causa eget solummodo vestro solatio, atque defensione, quâ debeatis consensu proprio ad tranquillitatem, & pacem cuncta perducere: Sic enim hæresis, quæ surrexit, & turbæ, quæ propter eam factæ sunt, facillimè destruentur, Deo cooperante per vestras sanctissimas litteras. Removebitur autem & Concilium, quod fieri divulgatur, quatenus nequaquam ubique sanctissimæ turbentur Ecclesiæ*

28. Non enim, inquit Barlaamus Episcopus Gyracensis ad amicos suos in Græcia constitutos scribens, eò quod sit majoris auctoritatis, & quod magis possit Generale Concilium, quam Apostolica Sedes, Generalia aggregantur Concilia, sed quia incidentes quæstiones difficiliore sint, & majori indigeant discussione. Est autem Summi Pontificis, ut patet ex Concilio Tridentino Sess. 25. de recip. & observ. decret. Concil. discernere, an tanta sit difficultas, ut Concilij Generalis consilio indigeat.

29. Joannes Monachus sup. 6. Decret. de sent. & re iudic. Cap. Ad Apost. num. 3. v. Revocare, Concilij Generalis consilium ad solemnitatem tantum requiri affirmat. Nota, quod Papa sententiam suam non supposuit correctioni, vel emendationi de consilio Concilij, seu aliorum, sed suæ emendationi duntaxat reservavit, sed dicit, quod super emendatione sententiæ suæ consilium Concilij quæreret, & hæc requisitio non est necessitatis, sed solemnitatis tantum: quia Papa sine Concilio potest procedere ad sententiam, cum habeat plenitudinem potestatis 2. quæst. 6. Decret.

1. De pœnit. & remiss. Cum ex eo. in fine. n. 4. Et Papa dat robur Concilijs, non contra. sup. de elect. Cap. signis astit.

Objectio.

Instari potest ex parte adversa, hæc argumentis non tam probari absolutam necessitatem ad consummatam in controversijs fidei dirimendis infallibilitatè obtinendam, quam necessitate secundam quid duntaxat, & ad melius esse, cum cæteroqui ex solius etiam Summi Pontificis iudicio stare omnimoda circa fidei dogmata infallibilitas. Hoc verò nequaquam videri consentaneum Sacrae scripturæ, secundum quam Petrus: *Matth. 16. nōcitur quidem à Christo dotatus Petrus in rebus fidei prerogativâ, ut tamen ista Petrus firmitas non aliter subsisteret, nisi quatenus super hanc Petram ædificata est Ecclesia. At Ecclesiæ ædificatio non est, nisi per fidem, quæ est substantialis forma Ecclesiæ, atque adeo oportet, fidei consensum in Ecclesiâ intervenire, ut Petrus firmatus circa fidei dogmata in Summo Pontifice subsistat. Hic autem Ecclesiæ consensus, licet haberi possit ex unanimi fidelium, Pastorum præcipuè, atque Doctorum Ecclesiæ circa aliquam fidei veritatem consensione, at tamen singulariter & compendiosè obrinetur ex Concilio Oecumenico, Ecclesiam Universalem representantis, cum Capite Summo Pontifice auctoritativè consensione. Quia igitur consummata in rebus fidei infallibilitas est in Summo Pontifice, quâ Petrus, super quam ædificata est Ecclesia, istud verò Ecclesiæ ædificatio est per fidem, atque adeo per Ecclesiæ circa fidei dogmata cum Capite consensionem, hic verò consensus auctoritativus obrinetur per definitionem Concilij Oecumenici, Ecclesiam Universalem, unâ cum Capite representantis, ideo antecederet ad eujusmodi dogmaticam Concilij Oecumenici decisionem non videtur, ex solius Summi Pontificis iudicio, subsistere consummata in controversijs fidei ultimâ decidendis infallibilitas: quippe cum Christus cit. 16. Matth. non aliter promissus fore, ut portæ inferi non prævalerent adversus Ecclesiam, nisi quatenus hæc esset ædificata supra Petram, quæ est Summus Pontifex, atque adeo quatenus consensio fidei in Ecclesiâ intra Concilium Oecumenicum representatâ, accederet ad Papæ iudicium.*

Responsio.

Ex eo namque, quod Petri successor Summus Pontifex sit Petrus, super quam ædificatur Ecclesia, redditur manifestè consequens, petra circa fidei dogmata firmitatem in Summo Pontifice esse anteriorem consensione Ecclesiæ, in Concilio Oecumenico representatæ. Probatum ista sequela. Etenim Petrus illa, super quam ædificata est Ecclesia, se habet ad istud officium per modum causæ, seu fundamenti; ut patet ex ipsis terminis. At causa est anterior effectui, fundamentumque est prius ædificio, quod illi superstruatur. Petri igitur successor jam antecederet ad Ecclesiæ in Concilio Oecumenico representatæ consensionem est Petrus, cui

super

superstruitur Ecclesia. At ædificatio Ecclesiæ eatenus est per fidei consensum, quatenus fides est ipsa substantialis Ecclesiæ forma. Ergo antecedenter ad Ecclesiæ in Concilio Oecumenico, ad fidei dogmata concurrente, repræsentatæ consensionem, jam subsistit in Summo Pontifice Petræ firmitas, atque adeo iudicij ipsius in rebus fidei omnimoda infallibilitas.

Replicata objectio.

32. **E**X parte adversa replicari potest. Ex hoc equidem, quod Petri successor sit Petrus, super quam ædificata est Ecclesia, evincit, Summum Pontificem ad instar fundamenti se habentem respectu Ecclesiæ, esse quasi huius primariam causam materiale. At certum esse, quod formalis causa Ecclesiæ sit consensio fidei, sicque antecedenter ad illam, Petri successor sit quidem Petrus quasi materialis Ecclesiæ, at quoad formalem Petræ in rebus fidei firmitatem, non convenire hanc prærogativam Petri successoris, nisi pro eo instanti, quo super ipsum, seu Petram est ædificata Ecclesia. quæ tamen ædificatio formaliter non consummatur, nisi per Ecclesiæ in dogmatibus fidei cum Capite consensionem. Hanc igitur Ecclesiæ in Concilio Oecumenico repræsentatæ consensionem in genere causæ quasi formalis anteriorem esse Formali Petræ in rebus fidei firmitate, atque adeo infallibilitate omnimodâ & consummatâ.

Responsio.

33. **E**T enim in præductis Christi Domini verbis studiosè observandum est, Petri successorem pro illo instanti, quo super ipsum erat superstruenda Ecclesia, jam formaliter denominari Petram: siquidem Christus Dominus diserte dixerit, se super Petram non personaliter & materialiter sumptam, sed quæ Petram ædificatæ velle Ecclesiam, adversus quàm portæ inferi non prævalerent. At Petrus, ejusque successor, quæ Petra portis inferi certò prævalitura non potest pro eo instanti, quo per Christum formaliter denominabatur Petrus, non obtinuisse fidei firmitatem. Hoc verò instans, Petræ formaliter denominans, non potest non habere prioritatem causæ respectu Ecclesiæ super eam ædificandæ. Quia igitur Petri successor est fundamentum Ecclesiæ quæ Petrus, nequit autem hanc Petræ denominationem formaliter habere, nisi ex firmitate omnimodâ in rebus fidei infallibilitatis; illa ipsa verò Petrus, quæ Ecclesiæ fundamentum, habet prioritatem respectu Ecclesiæ formaliter per fidei consensionem superstruendæ, ideo in Petri successore formalis fidei firmitas eatenus est fundamentum Ecclesiæ, ut consequentur hæc sit antecedens Ecclesiæ à Concilio Oecumenico repræsentatæ in rebus fidei consensionem. At verò Petri successor quæ Petrus fidei firmitatem obtinens, pro instanti Ecclesiæ consensionem antecedente, non potest intelligi, nisi

sub statu iudicij omnimodè certi & infallibilis circa fidei veritates. Ergo hæc in rebus fidei omnimoda iudicij certitudo & infallibilitas est in Papa antecedens Ecclesiæ in Concilio Oecumenico repræsentatæ consensionem.

CONCLUSIO

34. **I**N expendendâ tum Ecclesiæ intrâ Concilium Oecumenicum repræsentatæ, tum Pontificis Maximi quæ Petræ, seu fundamenti Ecclesiæ, in rebus fidei decidendis infallibilitate, plurimum juvat, ut discernatur inter certitudinem quoad se, seu quoad ipsam rei veritatem, & quoad nos, sive in ordine ad fidelium intelligendi modum.

Explicatur. Commune Theologorum adagium est, Summum Pontificem circa res fidei habere infallibilitatem, non quæ privatum locum, sed quatenus decernit uti summum Ecclesiæ Caput, sive, uti loqui solent, quatenus definit ex Cathedra, sive ex prærogativa Petræ, super quam ædificata est Ecclesia. Hanc distinctionem non esse novam, sed antiquissimam, insigniter probat Autho*r* Regalis Sacerdotij lib. 3. §. 1. Etenim in veteri jam Lege celebre illud Oraculum *Yrim & Thummim*, quod in ambiguis obsecratæ rebus summum Sacerdotem edocebat, atque ab eodem ad pectus gestabatur, non privata & domesticæ vestis, sed Pontificali & solemniter inscriptum erat. *Exodi 28.* Deo hæc ratione ostendente, munus Ecclesiam instituendi, & in causis ambiguis iudicandi, ad summum quidem Sacerdotem pertinere, non tamen semper & ubique, sed cum Pontificem agit, tunc enim & non aliàs, cum cælitus, nefallat, aut fallatur, illustrari. Hæc causa fuit, ut Sacerdotes nunquam ad consulendum Oraculum accesserent, ab eoque responsum acciperent, nisi prius Ephod induissent; ut patet *1. Reg. 23. & 30.* Quæ vestis erat auro texta, variisque ex serico coloribus distincta, & cui Oraculum insertum erat.

35. Sic *Matthæi 23.* jubet Christus Scribas & Phariseos audiri, eorumque doctrinam observari, quia super Cathedram Moysi & Prophetarum sederunt: quasi tota radix & origo eorum in docendo autoritatis, Cathedræ adstricta esset, quam publicè docentes insedebant; alioquin privatas opiniones & sententias quod attinet, certum est, multa Phariseos docuisse impia, legique Divinæ & naturali omnino contraria, ut habetur *Matth. 23.*

36. Sic etiam sexta Synodus Constantinopolitana sub Agathone Papa epistolam ejusdem Agathonis approbat, summisque laudibus extollit, & in illa non tam Agathonem, quàm Petrum locutum fuisse dicit *sess. 3. & 18.* agnoscitque Cathedram Petri, ejusque successores omnis hæretis expertes esse: & tamen

Y y y sess.

IV. Disquis. II. Obiectio. Petri successor... Replicata objectio. Ex parte adversa replicari potest. Responsio. Et enim in præductis Christi Domini verbis studiosè observandum est. Sic etiam sexta Synodus Constantinopolitana sub Agathone Papa epistolam ejusdem Agathonis approbat, summisque laudibus extollit, & in illa non tam Agathonem, quàm Petrum locutum fuisse dicit.

Sess. 13. Honorium I. Romanum Pontificem hæreticum fuisse dicit, eumque damnat: ubi manifestè Concilium differentiam indicat inter Pontificem & Cathedra ac sententialiter, & ex privata tantum opinione docentem; & in hoc casu errare posse, nam in primo non admittit.

37. Sæpe etiam S. Augustinus contra Donatistas disputans, Cathedram à persona, hoc est, errorem personalem à Cathedrali distinguit; hunc negat in Petri successores cadere; illum concedit. Vide ejusdem B. Augustini epistolam 167. Imò B. Apostolus, & ex illo Symbolum nostræ religionis Ecclesiam Catholicam sine ruga & macula, & sanctam esse profitentur, cum tamen major pars Ecclesiæ sint peccatores; imò qui dicit, se absque peccato esse, mendax sit 1. Joann. 1. Quomodo ergo Ecclesia est sine ruga, & macula, & tota pulchra? nisi quia non tam privata personæ, quæ Ecclesiam Catholicam componunt, attendendæ sunt, quam publica illius forma, quæque ad omnes pertinet, hoc est, leges, doctrina & Sacramenta, quæ omnia sancta sunt; omnemque maculam peccati excedunt. Sic ergo, cõmunicemus, Romani Pontificis judicium in rebus fidei esse ultimum, infallibile & irreformabile; de Romano Pontifice loquimur, non ut privata persona est, & aliorum Doctorum instar scribit, docetque: sed ut Pontifex est, & ex Pontificali autoritate Ecclesiam Universalem docet, ac rebus maturè discussis, causam aliquam definit, & quæ definit, jubet tanquam fidei veritatem haberi, & qui non habent, creduntque, hæreticos pronuntiat.

38. Hoc ergo est Pontificem agere, & à Cathedra loqui, quod nulli Doctorum, aut Episcoporum convenit. Sicut ergo in antiquo Testamento non omne Pontificis responsum oraculum fuit: & in Christo Domino non omnis actio Divina, sed etiam humana, & mixta, seu Theandrica; nec omnis in eodem Christo scientia infusa & increata, sed etiam creata & acquisita, & capax incrementi, imò imperfecta, & aliquid habens necessitatis Marci 13. v. 31. *De die autem illa, vel hora nemo scit, neque Angeli in celo, neque filius, nisi Pater.* Eodem modo non omnis actio procedens ab anima rationali, est rationalis: nec omnis notitia, quam de causa aliqua iudex habet, est publica & judicialis, & ideo communiter & Theologi & Iurisperiti docent, teneri Iudicem sententiam proferre non ex privata, sed publica scientia, *Cap. 28. De offic. Iudicis delegati.* Sic etiam non omnis actio & doctrina Pontificis est Pontificia, sed sicut in Beatis visio beatifica & matutina non absorbet vespertinam, ita & Pontifex aliqua facit, ut homo, aliqua ut Princeps, aliqua ut Doctor, aliqua ut Papa, hoc est, ut Caput & fundamentum Ecclesiæ: & his solis actionibus privilegium infallibilitatis ascribimus: alias humanæ conditioni relinquimus: sicut ergo non omnis actio Papæ est Papalis, ita non omnis actio Papæ Papali privilegio gaudet.

39. Sed quando, inquit, dicendus est Papa lo-

qui ex Cathedra, ut sic dignoscatur absque ulla errandi periculo deservisse; Author præcitat Regalis Sacerdotij dicto §. 1. n. 2. rem hanc ita explicat. Ut dicatur Papa decidisse ex Cathedra, non solum in rebus fidei, sed etiam in rebus temporaliis, illum certo alicui medio, aut conditioni alligari: frustra enim alioquin & inefficax foret in Papa talis autoritas, nam ejus error damnatus esset, prætereunde semper posset, illegitimè damnatum esse, quod Papa paucos consilio adhibuisset, aut imperitos rerum, aut odio ductos, aut denique præconceptâ opinione occupatos, & partium studijs addictos, quæ omnia hæretici nostri temporis Concilio Tridentino objecerunt. Modò ergo non conlites, Romanum Pontificem in rebus fidei decidendis temere processisse, omninò illius iudicio tradendum est, Deoque curæ erit, non permittere, ut absque sufficienti examine & prudentia sententia feratur, ejus enim est, qui finem conlilituit, etiam media fini necessaria curare: frustra alioquin *Deut. 17. Matth. 23. & 11. & Luca 10. Ecclesiæ, & Sacerdotis imperio obtemperari etiam sub pœna mortis jubetur, quibus semper à subditis opponi posset, sine sufficienti examine, & imprudenter imperatum esse.* Et ideo in Tridentino Concilio *Sess. 25. de Reformat. cap. ult. in fine.* Romanum Pontificis prudentiæ & discretioni committitur, quem in rebus ambiguis definiendis, indultriâ modum adhibere velit. Verba Concilij sunt: *Quæ si in his recipiendis (secretis) difficultas aliqua oratur, aut aliqua incidat, quæ declarationem, aut definitionem postulant; præcatalia remedia in hoc Concilio instituta, sensus S. Synodus, Beatissimum Romanum Pontificem curatum, ut vel evocatis ex illis præsertim Provinciis, aut difficultas orta est, ijs, quos eodem negotio tractando viderit expedire, vel etiam Concilio Generalis celebratione, si necessarium judicaverit, vel commodiore quâcumque ratione, ei visum fuerit, Provinciarum necessitatibus pro Dni gloria, & Ecclesiæ tranquillitate consulatur. Quibus taliter præsuppositis, per sublequentes probationes ostendemus; Tum in quo consistat formis ratio Summi Pontificis quæ ex cathedra loquentis; Tum quod fides firmitas quoad se & secundum rei veritatem sit in Summo Pontifice antecessa Ecclesiæ consensionem, & tamen quoad nos, respectu hujus dici possit esse consequens cum aliqua signis, seu natura quasi posterioritate.*

PROBATIO I.

Quæ ostenditur Summus Pontifex loqui ex Cathedra, seu Petri, super quam fundata est Ecclesia, prærogativâ, quatenus decernit ex ipsamet sibi intrinsecâ fide Divinâ per Spiritum sanctum motâ & excitatâ, quæ sui in Ecclesiam diffusivâ & propagatrice.

Quis enim ambigat, Apostolicam Petri & Cathedram esse ipsissimam illam Petram, super quam ædificata est Ecclesia? Hæc autem Petra quid aliud est, quam firmitas fidei,

Obiectio.

in hujus naturâ *intrinsecè* & *formaliter* importata? Eatenus igitur loquitur Papa ex Cathedra, quatenus Spiritus sanctus circa aliquod fidei dogma moveret in ipso fidei lumen (quo intra ipsum extincto, mox desineret esse Caput Ecclesiæ) ad eadem primitus in se ipso ex Primæ Veritatis motivo assentiendum, indeque fidelibus sub eisdem Primæ Veritatis firmitate proponendum, eodem Spiritu sancto, per quem stat illa fidei Petra, vi gratiæ suæ intra Ecclesiam propagante eisdem fidei consensione. Hoc insinuavit Christus Dominus Luca 22. dicens Petro: *Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua. Et tu aliquando conversus, confirma fratres tuos.* An non enim istis verbis aperte indicatur fidei firmitas in Petro eatenus fuisse radicata, ut ex ipso sit derivanda in ceteros fratres? Quæ verò alia hæc est fidei firmitas, nisi quæ in ipsissima ejusdem per Primam Veritatem *immediatè* specificatâ naturâ *formalissimè* importatur? Quæ autem major excogitabilis est veritatis certitudo ac firmitas, quam illa, quæ subsistit per Primæ Veritatis, sub obscurâ licet revelationis velamine connectæ, at tamen in se *immediatè* attackæ, atque ut sic motivæ *formalem* in quarto *perseveratis* modo specificationem? Quandoquidem igitur iudicium Papæ in definiendis dogmatibus fidei importet talem ex Primæ Veritate, in se *immediatè* attackâ, & ut sic motivâ, in quarto *perseveratis* genere specificationem *formalem*; oportet, tale Papæ iudicium eâ niti infalibilitatis præminentia, ut tam non sit reformabile, quam nefas foret, dicere, fidem ipsam, atque ad eam Primam Veritatem esse reformabilem. At eo ipso, quod illa in Petri Successore seu Petri fidei firmitas circa fidei dogmata intra Ecclesiam propaganda, ita sit primitus in Papa, ut exinde oporteat, per Petri, ejusque Successoris in fide firmitatem confirmari ceteros fratres, cunctosque ad eam subordinatos Pastores, quâ in Concilio Oecumenico Ecclesiam quocunque Universalem repræsentantes, oportet, fidei firmitatem in Petri Successore stipatam esse ulteriori Spiritus sancti assistente gratiâ, in vi cuius loquens ex Cathedra sua Apostolica eatenus proferat infallibile fidei iudicium, ut per eisdem Spiritus sancti motionem reliqui Ecclesiæ Pastores ac Episcopi, quâ in Concilio Generali sub vicario Christi charactere aggregati, sub sua cum Papa consensione Universalem Ecclesiam plene repræsentantes, ejusdem fidei luminis iudicium super dogmate definiendo in seipsis concipientes, super Ecclesiæ candelabro exponant tale fidei dogma, quâ ex Primæ Veritatis motivo credendum à cunctis Christi fidelibus. Constat igitur, Papæ quâ ex Petri, seu Cathedra Apostolicâ loquentis iudicium eatenus esse in se irreformabile etiam antecedenter ad Ecclesiæ consensionem, ut per Spiritus sancti assistentem gratiam sit ipsissima hujus fidelium, imò & Ecclesiæ Pastorum in Concilio etiam Generali congregatorum consensionis principium quali propagativum.

41. **S**ed obijcient fortassis adversarij, quod Conciliorum Oecumenicorum procedendi modus cum teneat ordinem, ut Patres prius consulunt, ac per majora suffragia decernant de fidei Dogmatibus sancendis, quàm Summi Pontificis expollent approbationem atque consensionem. Sub ipsissimo autem hoc decernendi modo Patres in Concilio Oecumenicum coadunati, Dogmata fidei non aliter statuunt, nisi vel ex *immediato* Verbi Divini sensu, per fidei Divinæ assensum utique *formalem* asserto ac determinato, vel ex lumine principiorum fidei inter se, sive etiam cum veritatibus lumine naturæ notis, eatenus collativo, ut per illationem omnimodè certam inde eruantur conclusiones, quæ loco fidei Dogmatum habendæ statuuntur. At lumen illud, fidei principiorum dicto modo collativum, indeque illativum conclusionum, quæ inter fidei Dogmata per Concilij Oecumenici definitione recendendæ sanciantur, eatenus resolvitur in Primam Veritatem revelantem, ut ex hac ipsissima fidei infalibilitas transfundatur etiam in conclusionem, dum scilicet, ut *superius* dictum fuit, mediante Theologica, certitudinem quoque Metaphysicam superexcedente illatione resolvitur in ipsissimam Primam Veritatem *formaliter* ac *immediatè* revelantem principium talis Theologicæ illationis, per quam conclusio in suo Principio *virtualiter* contenta, eatenus eruitur, ut sub ipso fidei lumine ex tunc per Oecumenici Concilij definitionem declaretur fidei Dogma. Quia igitur hic universus Patrum processus in Concilio Oecumenico est antecedens Papæ approbationem, consequens est, fidei firmitatem, in fidei Dogmatibus inter Concilium hujusmodi definiendis, per prius esse in Patribus, quam in Summo Pontifice.

Responsio.

42. **D**iscernere namque, oportet, fidei firmitatem tum quoad substantiam cuique actui per Primæ Veritatis revelantis motuum specificato inexistentem, tum quoad sui ad alios propagationem, sive quoad respectum erga Ecclesiam ac fideles universos, uti etiam quoad vim necessitatis ad credendum constringentis. Si ergo de illa priori fidei firmitate sit sermo, facile concedo, posse in Patribus Concilij Oecumenici fidei Dogma ex Dei verbo concludentibus prius inexistere, quàm Summi Pontificis approbatio accesserit. At si fuerit sermo de vi Dogmatum fidei ad universam Ecclesiam, cunctosque fideles sub necessitate obligationis *moralis* ad credendum omnimodè constringentis *propagativâ*, tunc isthæc minime subicitur ex Concilij adhuc *acceptati*, seu Patrum fidei Dogmata ex Verbo Dei concludentium consensu, Summi Pontificis approbationem antecedente, sed ea vis ad credendum.

ic. IV. Disput. II.
 quæ in Cathedra, ut per Spiritum sanctum loquens ex Cathedra sua Apostolica, eatenus proferat infallibile fidei iudicium, ut per eisdem Spiritus sancti motionem reliqui Ecclesiæ Pastores ac Episcopi, quâ in Concilio Generali sub vicario Christi charactere aggregati, sub sua cum Papa consensione Universalem Ecclesiam plene repræsentantes, ejusdem fidei luminis iudicium super dogmate definiendo in seipsis concipientes, super Ecclesiæ candelabro exponant tale fidei dogma, quâ ex Primæ Veritatis motivo credendum à cunctis Christi fidelibus. Constat igitur, Papæ quâ ex Petri, seu Cathedra Apostolicâ loquentis iudicium eatenus esse in se irreformabile etiam antecedenter ad Ecclesiæ consensionem, ut per Spiritus sancti assistentem gratiam sit ipsissima hujus fidelium, imò & Ecclesiæ Pastorum in Concilio etiam Generali congregatorum consensionis principium quali propagativum.

dendum convincens, sub consummatâ fidei Dogmatum infallibilitate resultat primùm, ubi Duo, nempe Ecclesiæ sanctæ Caput Papa, nomen, seu proprium à Christo *Matthæi. 18.* constitutum Concilij Oecumenici characterem præferens, ac reliquum ex Patribus in nomine Christi coadunatis consistens Hierarchicum Ecclesiæ Corpus censenserint in Dogma concordii suffragio stabiendum. Cujusmodi proinde Duorum & Capitis & Hierarchici Corporis Ecclesiam Oecumenicam *perfectè & completè* representantium, in Dogmate definiendo consensus, est quoddam quasi compositum *Morale*, respectu cuius Patrum in Concilio Oecumenico coadunatorum, ali-quod fidei Dogma decernentium, conclusio ad instar inanimati corporis, sicque per modum quasi *materialis* se habet *antecedenter* ad autoritativum characteris, Christum in Papâ *vicariè* representantis, dogmaque in Synodo *precisivè* adhuc *acephalâ* conclusum approban-tis accessum: adeo ut omnimoda Dogmatis definiti infallibilitas cum vi universam Ecclesiam, cunctosque ac singulos fideles ad credendum constringente, non prius subsistat, quam Papæ autoritativa consensio & appro-batio accesserit; uti pluribus in *secundo* articulo ostensum fuit.

43.

Unde in ordine ad eam consensionem, fidei omnimodâ infallibilitate ex Christi promisso munitam, Papæ ad fidei Dogma à Concilij Patribus definitum autoritativus accessus se habet ad instar *formalis*, utpote quasi vitam & animam tam Concilio Oecumenico, quam Dogmati per hoc definiendo tribuentis. Eo ipso autem, quod Papæ ad fidei Dogma condendum consensus aliter non fiat, nisi ex autoritate Cathedralis Apostolicæ, seu Petræ, super quam a dicitur Ecclesia, hæc verò Ecclesiæ super Apostolicæ Cathedralis petram fundatæ a dicitur, non nisi per fidem sit subsistens, sicque præsupponat in hac Petra fidei firmitatem Divinitus stabilitam, idcirco manifestè hinc evincitur, fidei firmitatem in Cathedrali Apostolicæ Petræ ad illud Duorum, scilicet Capitis & Corporis Hierarchici, Ecclesiam in Concilio Oecumenico perfectè representantium consensionis, quasi compositum *morale* ita se habere, ut fidei firmitas in Papâ seu Capite Ecclesiæ sit antecedens infallibilitatis in fidei Dogmatibus consummatæ vim ad credendum universos fideles constringentem, eò vel maximè, quod se habeat per modum quasi formæ seu animæ, sicque adeo aliquam respectu illius præferat causæ prioritatem, ac respectu Decretorum à Concilij *precisivè* adhuc *acephali* Patribus conclusorum, quâ illâ vi ad credendum constringente supervestendorum, importet formæ seu quasi animæ præeminentiam.

PROBATIO II.

Quâ ostenditur fidei firmitas quoad se & quoad ipsam rei veritatem esse quidem in Summo Pontifice antecedens Ecclesiæ consensionem, attamen quoad nos respectu hujus dici possit consensio quæ cum aliqua signi seu naturæ quasi posterioritate.

Alia principij cuiuspiam certitudo omnimoda, est quoad se, quænam admodum *superius* dictum est, iudicium Papæ quæ ex Petra, seu Cathedrali Apostolicâ definitis, utpote formalissimum fidei actum ex Prima Veritate in se *immediatè* attracta specificatâ, esse certitudinis omnimodæ ac profus consummatæ. *Alia* verò principij cuiuspiam certitudo est quoad nos, in vi cuius veritas per se omnino certa, ita applicatur ad nostrum intellectum, ut hunc convincere valeat ad sui assensum. Quamvis proinde iudicium Papæ ex Cathedrali loquentis sit omnino certum, etiam antecedenter ad Ecclesiæ consensionem: attamen questio hæc est, quo medio & argumento certificari valeamus, quod, cum Papa uti Doctor privatus errare possit, circa aliquod fidei dogma loquatur ex Cathedrali Apostolicâ, suum adeo iudicium ex ipso fidei lumine in publicum profertendo? An ex nudâ Papæ ad Universam Ecclesiam se loqui profertentis assertione tale ex et argumentum convincens, per quod omnino certi simus, ipsum loqui ex Petrâ & Cathedrali Apostolicâ? Sed ex quo Dei Verbo vel tradito, vel scripto extat nobis manifestum argumentum, nos plenè convincens, per hanc nudam assertionem Papæ *antecedenter* ad Ecclesiæ consensionem asserturari nos de hoc, quod Papa loquatur ex Cathedrali? Multum equidem ponderis subesse credimus in diplomate Pontificio, talem assertionem præferente, ita ut tutum non sit, ab ea declinare, sed quo fidei argumento inde certificamur de Papæ, quæ ex Cathedrali loquentis verbo non jam humano, sed Divino, quamdiu ei non accesserit vel Ecclesiæ sanctæ in Concilio Oecumenico representatæ, vel universorum Ecclesiæ Doctorum, ac fidelium unanimis comprobatio?

Harum verò alterutrâ accedente, scientes ex sacris Litteris: Ecclesiam esse columnam & firmamentum veritatis; eatenus assecramur de hoc, quod Papa ex Cathedrali sua Apostolica definitis, sicque ipsissimum Dei verbum ex fidei lumine per Spiritum sanctum primitus intrâ ipsum moto ac excitato, ac inde ad Ecclesiæ consensionem propagato, verè protulerit, ut huic equidem Papæ verbo & iudicio ex consensione Ecclesiæ nihil accretat certitudinis fidei, quippe cum ex hujus intrâ Papâ Divinitus excitati luminis emanatione, jam subsistat omnimoda per Primam Veritatem in se *immediatè* attractam specificatâ fidei certitudo omnium maxima, nullum adeo in se admittens formale incrementum. Nihilominus, quia Ecclesiæ consensio facem præterit argu.

